APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂŢĂMÎNT NEAMŢ

SERIE NOUĂ, ANUL III, NR. 24
FEBRUARIE 2001

Domnişoara Pogany (1919)

ANUL BRÂNCUŞI

Un bogat material biografic şi iconografic în legătură cu opera şi viaţa lui Brâncuşi rămâne încă neştiut. Lucrul îşi poate avea explicaţia, dacă ţinem seama de greutăţile ce ies în cale atunci când vrei să afli tainele unui artist ursuz, care a trait singur, care şi a distrus majoritatea operelor de tinereţe şi care detesta să-şi facă autobiografia. Ne-am straduit să implinim câteva locuri, insăilând rezultatele unor cercetări, pe elemente biografice într-o bună măsură cunoscute - pentru a da astfel rândurilor ce urmează un şir mai coerent.

Înainte de primul război mondial, în 1900, Marele Dicţionar Geografic ne informa că Hobiţa era un cătun înzestrat cu două biserici de lemn, 140 ha. pădure de stejar, fâneaţă, vii şi o moară pe apa Bistriţei.

La Hobiţa, s-a născut la 21 februarie 1876 cel care a ştiut cu mâinile lui să întoarcă o pagină din istoria sculpturii contemporane. Din casa părintească, băiatul avea priveliştе drept asupra bătrânei biserici de lemn, cu pălimarul frumos crestat şi sprijinit pe stâlpi ce evoca obârşia viitoarei "Coloane infinite". Jur împrejurul bisericii era cimitirul satului, cu troiţe şi cruci înflorate. Porţile înalte şi streşinele caselor, bârnele din tavan, toiegele, furcile de tors, lingurile - toate aceste obiecte casnice de lemn erau lucrate cu măiestrie "din plăcere şi din evlavie" de meşterii hobiţeni.

Aceasta era atmosfera în care hăladuise.

Barbu BREZIANU

(Continuare în pag. 2)

SCRISOARE DESCHISĂ

DOAMNEI PROF. UNIV. DR. ECATERINA ANDRONESCU MINISTRU AL EDUCAŢIEI ŞI CERCETĂRII

La mai bine de două luni de la instalarea noului guvern şi a preluării conducerii Ministerului nostru de către Dumneavoastră, luând cunoştinţă din presă, radio şi TV de direcţiile şi obiectivele pe care vi le propuneţi pentru continuarea reformei, dar şi pentru noile modificări de conţinut, de forme şi modalităţi de realizare a acesteia, observând că problema salarială a fost mai puţin prezentă în intervenţiile Domniei Voastre, ne facem o datorie de onoare a aduce în atenţia D-voastră câteva din modificările şi prevederile intervenite în Contractul Colectiv de Muncă pe anul 2001, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2001, aprobate şi semnate de M.E.N. şi M.M.P.S..

În art.27 (cap.4 Salarizarea şi alte drepturi salariale) (2) se reglementează plata cu ora calculată la salariul de bază şi nu la cel de încadrare, ca până acum. Pentru personalul didactic salariat prin plata cu ora sau cumul, calculul se face la norma didactică, cu respectarea transelor de vechime în învăţământ a persoanei în cauză, la care se adaugă şi sporurile care fac parte din salariul de bază.

La art.30 (f) Salariaţii care se pensionează pentru limită de vârstă şi munca depusă primesc o indemnizaţie egală cu salariul de bază avut în luna pensionării. M.E.C. face demersurile în acest sens.

Cap.5 Condiţiile de muncă şi protecţie socială, art.39. M.E.C. se obligă să facă demersurile necesare asigurării fondurilor pentru acordarea tichetelor de masă salariaţilor din învăţământ, potrivit Legii nr.142/1998, începând cu ianuarie 2001".

Art.43 (1) "Finanţarea activităţilor de perfecţionare şi conversie profesională, inclusiv definitivatul, gradele didactice şi doctoratul se suportă de către M.E.C".

Art.3(3) Părţile contractante garantează clauzele prezentului Contract Colectiv de Muncă unic la nivel de ramură învăţământ pentru membrii sindicatelor afiliate la federaţiile sindicale semnatare ale prezentului Contract Colectiv de Muncă.

Art.4(1) Părţile se obligă ca, în perioada de aplicare a prezentului Contract Colectiv de Muncă să nu iniţieze şi să nu susţină promovarea unor acte normative sau a altor dispoziţii care ar induce la diminuarea drepturilor care decurg din Contractul Colectiv de Muncă la nivel de ramură învăţământ.

Baza de grilă 1 cel puţin egală cu salariul minim pe economie (1.400.000).

De asemenea, salariul minim de încadrare pentru personalul nedidactic să nu fie mai mic decât salariul minim pe economie.

(Continuare în pag. 7)

De ce citim?

Motto: (citat aproximativ)
"Un lucru însuşit dintr-o carte îmi aparţine"
(Montaigne)

Izolat în multime, presat de necesităţi reale sau imaginare, trăind într-un ritm trepidant, omul a întrerupt parţial dialogul viu. Informaţia dirijată, presa, radioul, televiziunea şi-au pierdut creditul. Copleşită de greutatea întrebărilor contemporane şi presimţindu-şi frângerea, trestia gânditoare caută cu febrilitate soluţia supravieţuirii.

Personaje prin excelenţa istorice şi, având conştiinţa istoriei, încercam să descoperim în ISTORIE datele care, computerizate cu înţelepciune, ar putea oferi curba devenirii noastre, certitudinea prezentului şi anticiparea optimistă a viitorului.

Citim pentru a ne părăsi camera, apartamentul, oraşul, ţara, pământul şi pentru a cuceri spaţiul nesfârşit, deoarece exploratori perpetui vom căuta totdeauna să cunoaştem spaţiile albe şi să le botezăm cu numele noastre.

Citim pentru ca ştim puţin şi pentru ca vrem să acoperim ignoranţa noastră care, cu fiecare pagină citită, creşte în proporţie geometrică.

Citim pentru ca vrem să ni se confirme părerile şi astfel să putem fi mulţumiţi de noi înşine.

Pentru a ni se umple sufletul, dar pentru a obţine şi alte goluri şi dorinţa de a le umple.

Pentru a ne justifica impulsurile

Ed. COVALI

(Continuare în pag. 3)

CINE ESTE OMUL ŞCOLII?

Răspunsul pare simplu. Cel care dispune de o diplomă de educatoare, învăţător, profesor într-o specialitate şi totuşi nu este aşa. Diploma se obţine prin muncă, trudă, consum de energie nervoasă sau uneori, mai modern cu bani, adică dolari. Importantă este însă chemarea în profesie care nu se mai poate negocia, nu atât hârtia cu ştampilă şi iscălituri.

Cineva apreciază activitatea profesorului cam în felul acesta: se duce în faţa copiilor la grădiniţă, şcoala primară, gimnaziu sau liceu, le spune lecţia, o povesteşte, o recită, o scrie pe tablă, pune note şi atât. Nu încerc o replică fiindcă nu merită, doar câteva gânduri, idei rezultate din practica vieţii de dascăl.

Între profesor, actor, pictor, sculptor, muzician, constructor există unele asemănări. Sunt oameni care făuresc opere de artă, transmit mesaje, comunică, creează, formează valori umane, spirituale, culturale, ştiinţifice, în fiecare ceas, zi, an adaugă câte o picătură care poate fi o notă muzicală, o pată de culoare, o formă obiectuală sau o

Prof. emerit Sofia BURCULEŢ

(Continuare în pag. 3)

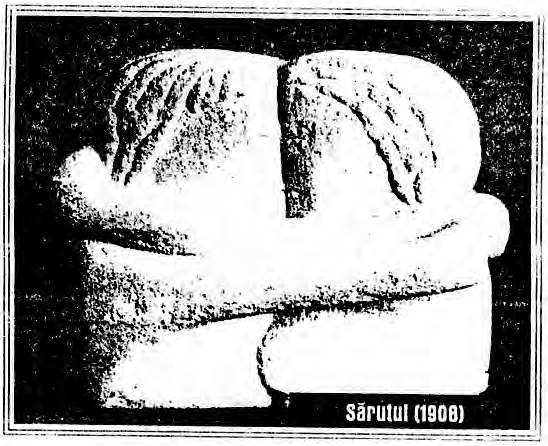

Sărutul (1908)

De Mărţişor,

O primăvară nouă, într-o tranziţie veche. Griji mari şi speranţe firave. Dorinţe multe şi împliniri ratacite.

La acest tablou luliiare şi nascator de nelinişte, pare o sminteala sa vă cu o urare de bine pentru semeni. Şi totuşi, o facem. .

Dragi, distinse şi frumoase colege educatoare, învăţătoare şi profesoare, vă rugăm să primiţi gândul bun pe care vi-l trimitem. Vă dăruim, prin aceste rânduri, un sentiment colegial de preţuire, de iubire, de speranţă, de solidaritate.

Să nu înpovărăm cugetul şi sufletul cu speranţa şi încrederea că vom avea o primăvară frumoasă, înălţătoare, că vom fi preţuite, respectate, iubite. Că vom rămâne tinere, generoase, dăruitoare de sens lumii pe care o creăm, o întreţinem şi o educăm.

La multe şi frumoase primăveri.

Prof. Dumitriţa RĂDUCU

"Educaţia" prin mass-media

În articolul de faţă nu ne propunem să facem o analiză exhaustivă a mass-mediei româneşti după anul 1990, ci să observăm modul în care ea influenţează, în mod pozitiv sau negativ, opinia publică.

Înainte de anul 1990, la noi în ţară mijloacele de comunicare în masă (televiziune, radio, presă) erau strict controlate de către P.C.R., deţinătorul monopolului puterii în stat. De aceea, informaţiile transmise către mase erau interpretate în sensul dorit de regimul politic, puternic impregnate de ideologia comunistă, în mod frecvent deformate, trucate. Abundenţa minciunii şi repetarea până la saturaţie a unor clişee ideologice determina o parte a populaţiei, în special cea din zonele apropiate de frontieră, să-şi îndrepte atenţia spre posturile de televiziune bulgare, ungare sau ruseşti, sau să comute aparatul de radio pe frecvenţele posturilor "Europa liberă" şi "Vocea Americii".

După anul 1990, în domeniul mass-media s-au produs mutaţii

Prof. Mihai LOSTUN

(Continuare în pag. 7)

Cap de copil (1906)

OFERTA MINISTERULUI APĂRĂRII NAŢIONALE

Începînd cu anul de învăţămînt 2001- 2002, instituţiile militare vor trece la pregătirea personalului militar profesionalizat şi din rîndul persoanelor de sex feminin oferta este tentantă, accesul candidatelor va fi permis în colegiile liceale militare, în şcolile de maistri şi subofiţeri, în instituţiile militare de învăţămînt superior.

Prin această măsură, aprobată de Ministerul Apărării Naţionale, armata răspunde prevederilor Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului României nr. 137 din 31 august 2000, privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare.

Criteriile de recrutare, probele de selecţie şi admitere a fetelor vor fi aceleaşi ca şi pentru candidaţii de sex masculin.

Nu vor exista locuri separate, orice candidat care îndeplineşte condiţiile de admitere, indiferent de sex, fiind acceptat în sistemul militar de învăţămînt.

Despre această temă, dar şi despre aspecte colaterale ei, am stat de vorbă cu dl. lt. col. Alexandrescu Dumitru, Şeful Biroului Informare- Recrutare Neamţ.

■ Dle colonel Alexandrescu, cum aţi definit în acest moment conceptul de "Profesionalizare a armatei"?

Lt. col. Alexandrescu Dumitru: Organismul militar este în continuă dinamică, acestuia acum de procesul de restructurare impus de concepţia privind profesionalizarea armatei, dar care nu afectează tinerele. Locul de muncă este asigurat, pricine este competent poate face carieră în armată.

În comparaţie cu alte profesii armata oferă următoarele avantaje: venit decent, prestigiu şi posibilităţi multiple de afirmare.

Orice absolvent(ă) de liceu poate opta pentru o instituţie militară de învăţămînt superior:

- Academia Forţelor Terestre;
- Academia Forţelor Aeriene;
- Academia Navală;
- Academia Tehnică Militară;
- Institutul Medico- Militar,

devenind student militar, obţinînd licenţa şi gradul de sublocotenent.

De asemenea poate alege învăţămîntul postliceal militar pentru a deveni maistru militar ori subofiţer în specialităţile: artilerie şi rachete, tancuri, auto, transmisiuni, tehnică de calcul, rachete antiaeriene, radiolocaţie, aviaţie, marină şi serviciul medical.

Admiterea 2001

■ Ce şanse au tinerii ofiţeri în rezervă pentru a trece în cadrele active ale armatei?

Lt. col. Alex. D.: Deosebit de tentantă este oferta pe care M.Ap.N o face ofiţerilor în rezervă cu gradul de sublocotenent, în vîrstă de cel mult 32 ani, confirmaţi în armele: infanterie, vînători de munte, jandarmi, transmisiuni sau cei care au absolvit învăţămînt universitar de lungă durată, profil economic şi au specializările: finanţe, contabilitate sau informatică, care pot deveni ofiţeri activi.

■ Cît de tentantă mai poate fi astăzi cariera militară?

Lt. col. Alex. D.: Ofertele enumerate demonstrează că tinerii au multiple posibilităţi pentru a face carieră militară. La absolvire se asigură un loc de muncă sigur, o perspectivă clară asupra a ceea ce va fi şi ce va face pentru mult timp. Nu oricine poate să facă acest lucru, nu e uşor, dar la sfîrşit, cînd vei vedea că ai reuşit, vei fi mulţumit.

Pe lîngă siguranţă şi prestigiu, cadrul militar primeşte lunar drepturile băneşti: solda, sporuri specifice, norma de hrană, se asigură ţinuta militară gratuit, de la pantofi şi pînă la bonetă.

În caz de nevoie, va putea beneficia de asistenţă medicală şi de medicamente gratuite, inclusiv pentru membrii de familie.

Armata este preocupată de modul în care va locui un absolvent şi de aceea asigură o locuinţă de serviciu, iar în cazul în care acest lucru nu va fi posibil, un loc în căminul de garnizoană sau va plăti lunar un cuantum al chiriei locuinţei.

Va beneficia anual de concediu de odihnă plătit, transport gratuit şi facilităţi (bilete de odihnă cu preţ redus) în bazele turistice ale armatei.

Pentru completarea studiilor va putea beneficia de concediu de studii.

A consemnat
Mircea ZAHARIA

Informaţii detaliate privind organizarea şi etapele recrutării, selecţiei şi admiterii în instituţiile militare de învăţămînt, precum şi criteriile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele ce doresc să urmeze o carieră în armată, atît pentru femei, cît şi pentru bărbaţi, sunt disponibile la BIROUL INFORMARE- RECRUTARE Neamţ care funcţionează în incinta Cercului Militar P. Neamţ, str. Petru Rareş nr. 1, telefon 213473 int. 3155, de luni pînă vineri, între orele 08,00- 16,00.

CARIERA MILITARĂ
Alegerea ta cea mai bună!

ANUL BRÂNCUŞI * ANUL BRÂNCUŞI * ANUL BRÂNCUŞI * ANUL BRÂNCUŞI * ANUL BRÂNCUŞI

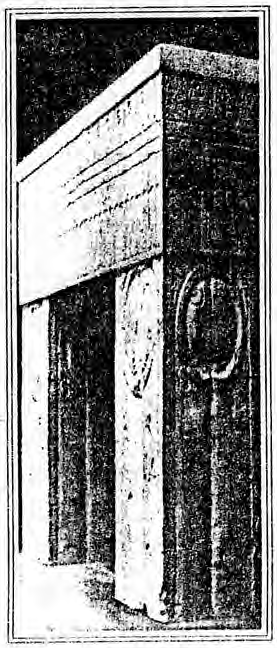

(Urmare din pag. 1)

Cînd mergea cu vitele la păscut el visa - aşa cum îşi aducea aminte în pragul morţii - un sbor între arbori şi cer. Am păstrat pînă astăzi această nostalgie. De patruzeci şi cinci de ani sculptez într-una păsări. Nu vreau să reprezint o pasăre, ci însuşirea în sine, sborul, elanul ei. Nu cred că voi izbuti vreodată."

Un martor din vremea îndepărtatei copilării, Vasile Blendea - Moş Trifu cum i se zicea - îşi depăna la 83 de ani şi el amintirile, criticului de artă Vasile Drăguţ.

"Când ne-a dat la şcoală mergeam împreună la Peştişeni unde era şcoală de nuiele. A stat acolo două clase; pe învăţător îl chema Zaharia. Odată a zgâriat banga cu briceagu şi l-a băgat la arest, că era arestu făcut într-un coteţ. El a fugit şi nu s-a mai întors, s-a dus la Brădiceni, unde era învăţător Petre Brâncuşi; acolo a făcut şi clasele celelalte... El avea un cap bun, de pricepea repede şi-i plăcea să ştie de toate."

*

Pe la unsprezece ani cuprins de dor de ducă, a lăsat într-o bună zi turma în plata Domnului şi a fugit până la Craiova. În anul 1895 a izbutit să intre "intern" la Şcoala de Meserii şi Arte (secţia de sculptură), şcoală absolvită în trei ani în loc de cinci, cât era durata normală.

Ne-a rămas imaginea serbării de fine de an din ziua de 15 iunie 1898 - aşa cum este consemnat pe verso-ul fotografiei. Printre colegii încremeniţi în faţa obiectivului, jos, în prim plan, Brâncuşi stă aşezat turceşte, având lângă el (întocmai ca într-o altă fotografie de mai târziu), un câine.

Noduros şi îndesat, cu ochii vioi şi blânzi ca ai unei veverite, cu mustaţa deasă şi o "muscă" de muşchetar pe bărbie - făptura viitorului sculptor este aproape de nerecunoscut, îmbrăcat în uniformă, cu mantaua cu petliţe şi bumbi de aramă, purtând pe cap chipiul cu însemnele "Şcolii de Meserii şi Arte" şi încălţat cu cizme cazone.

*

Între 1895 şi 1898, Brâncuşi se bucurase, în afară de bursa şcolii, şi de un "ajutor de studiu" în valoare de 200 lei anual, venit din partea "Epitropiei Bisericii Madona Dudu", sumă pe care o va primi în continuare şi la Bucureşti, unde, se ştie, începând din 1898 urmează Şcoala Naţională de Arte Frumoase. În 1901, când absolvă Şcoala, obţinuse deja 11 menţiuni onorabile, 3 medalii de bronz şi o medalie de argint, distincţie care se acorda arareori. Printre lucrările astăzi dispărute, dar a căror fotografie ni s-a păstrat - în afară de un nud bărbătesc, de capul lui *Laocoon* şi statuia de o sobră monumentalitate a lui *Mars Borghese* (originalul avea să-l găsească mai târziu la Muzeul Luvru), este remarcat în special interesantul *Cap de expresie*, portret al unei femei de o tulburătoare şi sobră tristeţe - modelat de Brâncuşi cu sensibilitate, cu un bun simţ al volumelor, cu o tendinţă spre simplificare şi o vigoare surprinzătoare pentru un "june elev".

În pragul anului 1902, el va face şi prima călătorie în străinătate, oprindu-se la Viena, unde va fi nevoit să lucreze într-o fabrică. Sculptorul se va înapoia în ţară cu dorinţa aprigă de a cunoaşte şi alte muzee şi monumente de artă. În vara anului 1903, Brâncuşi îşi va lua rămas bun de la vecinii lui, dr. Gheorghian Popescu şi compozitorul Ion Croitoru cu care împărţea mansarda casei din strada Izvor nr.18. Dar el nu va mai pleca (aşa cum năzuia la început), în Italia pentru a se "perfecţiona şi specializa" - ci într-un drum lung prin Austro - Ungaria, Germania, Elveţia şi Franţa. Artistul însuşi istoriseşte într-un interviu neverosimila-i aventură:

- "Am plecat pe jos la Paris. Eram la Munchen şi nu mai găseam de lucru. Şi atunci am pornit să cunosc Bavaria. Mergeam noaptea. Ziua dormeam pe unde găseam. Era vara şi pădurile Bavariei sunt răcoritoare şi pline de ascunzişuri unde te aştepta odihna... Călătoria mea spre Paris a mai durat multă vreme. Am străbătut Elveţia pe jos. La Bale mi-am vândut ceasul şi hainele de prisos ca să-mi cumpăr de-ale mâncării."

(Urmare în numărul viitor)

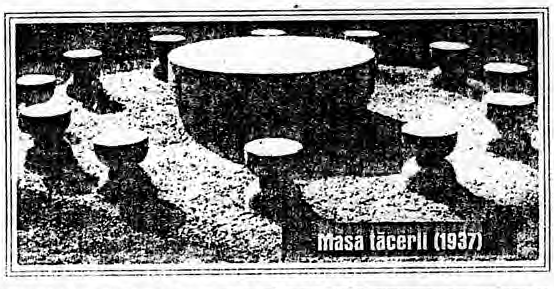

Masă tăcerii (1937)

ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII

Un mesaj adresat contemporanilor

Cronica literară

Toate cele şapte cărţi publicate de Lucian Strochi în ultimii 15 ani (**Penultima partidă de zaruri** - povestiri, 1985; **Gambit** - roman, 1990; **Cuvântul cuvânt**P.Neamţ - versuri, 1994; **Purtătorul de cuvânt** - versuri, 1996; **Cicatricea** - roman, 1997; **Sonete** - versuri, 1998; **Memoria fulgerului** 1999) alcătuiesc o operă unitară care pune în valoare personalitatea multiplă a autorului, dar fiecare în parte este şi o surpriză pentru cititor, fie chiar şi pentru unul fidel şi constant ca semnatarul acestor rânduri.

Şi pentru ca să nu se abată de la *regulă*, în anul în care a fost sărbătorit atât în paginile revistelor de cultură, cât şi într-o adunare festivă de către confraţii în ale scrisului, cu prilejul împlinirii vârstei de cincizeci de ani, Lucian Strochi face cititorilor altă surpriză publicând poemul MONERE (tipărit în 150 de exemplare semnate de autor). Încă de la primul contact cu *volumul* se impune remarca: ne aflăm în faţa unui exemplar bibliofil prin ineditul formei de prezentare care, împreună cu valoarea sa intrinsecă, reprezintă un titlu de mândrie pentru autor dar şi pentru Editura Constantin Matasă din Piatra Neamţ (director Gheorghe Dumitroaia).

Poemul MONERE 50 (o mie şi unu de rânduri) este *o carte făcută sul cum erau cărţile înainte/înainte de inventarea tipariului*, un sul în care descoperim mesajul scriitorului Lucian Strochi (strecurat în 22 de cânturi), mesaj pe care îl adresează contemporanilor săi, acum când împlineşte 50 de ani.

Aflăm din primele cânturi principalele momente prin care a trecut: data naşterii (*douazeci şi trei şi iarăşi şapte/în anul una mie nouă sute cincizeci/de la christos zeul cel blând suferind/...sau la o sută de ani de la eminescu/alt zeu mai neguros dar la fel de neîncrezător/în moartea de apoi*), anii de şcoală, viaţa militară, naveta cu autobuzul, cumpene ale vieţii în săli de operaţii ş.a., apoi poetul ajunge la concluzia că despre trupul şi sufletul său ca şi *despre sufletul altora cu o superbă inconştienţă/cu o formidabilă necunoaştere cu o incredibilă detaşare* a scris mii de pagini. Se referă astfel la opera sa şi chiar la acest poem despre care un confrate în ale scrisului îi spune: *ţi-am citit poemul e bun/e impresionant dar nu-mi place finalul/fiecărui cânt e derizoriu/după cum nu-mi place nici sloganul publicitar* (se referă la laitmotivul *eşti în pagini aurii deci exişti* - n.n).

Faţă de această părere, autorul face precizarea ce conţine o idee la care ajunge şi cititorul atent la simbolistica fiecărui rând, chiar a unor cuvinte din această operă literară a lui Lucian Strochi. *...eu nu scriu un poem ci un lung monolog despre mine, despre prietenii mei poeţii despre artişti în general/despre creatori în general şi în particular/despre uitarea noastră comună despre indiferenţă/despre înversarea valorilor despre trădare despre lipsa/de interes faţă de poezie artă act de creaţie/eu nu scriu un poem ci poate un pamflet.*

Într-adevăr, cele *1001* de rânduri ale acestei inedite cărţi se constituie într-un veritabil pamflet, scris într-un aparent vers liber, dar cu o rimă şi o ritmicitate interioare aparte, un pamflet care este totodată şi un *document* ce confirmă şi de această dată faptul ştiut că autorul este un fin şi atent observator al lumii înconjurătoare. Mai mult, Lucian Strochi nu este un simplu constatator, ci şi poetul prezent în agora, poetul care ia atitudine ajungând la un ton

Constantin TOMŞA

(Continuare în pag. 3)

SĂRUTUL (1907 - 1908)

Adam şi Eva (1921)

DE CE CITIM?

(Urmare din pag. 1)

Primare şi elementare.

Pentru a trăi mai mult, mai bine şi mai frumos.

Pentru a nu reacţiona numai la stimulenţi fizici şi chimici şi pentru a depăşi astfel condiţia noastră larvară.

Citim pentru că nu trăim destul, pentru că nu avem timp sau curaj, sau libertatea de a trăi, pentru că trăim prost şi pentru că suntem nemulţumiţi.

Copleşiţi de nedreptatea socială, politică sau economică, apelăm la carte ca la un judecător suprem, obiectiv şi imparţial.

Citim ca să fim minţiţi, duşi cu zăhărelul, ca să ne fie îndulcite clipele de amărăciune care se succed agravant, una după alta.

Pentru a ne dilata prezentul arât de efemer.

Pentru a trăi marea aventură eroică sau spirituală pe care am visat-o cândva.

Pentru a iubi şi a fi iubiţi.

Pentru a ne întări sentimentul de apartenenţă la umanitate, pentru a ne găsi rude spirituale şi pentru a ne însimţi cu acestea.

Pentru a ne cultiva acest viciu nepedepsit care înseamnă lectura (Valéry Larbaud).

Citim pentru a dialoga cu oameni de seamă - prezenţi sau dispăruţi - şi, în acest fel, pentru a creşte în proprii noştri ochi.

Citim pentru a fi mai bogaţi

Pentru a fi în timp şi în afară lui.

Pentru a ne cunoaşte şi, cunoscându-ne, pentru a intra în deplina noastră posesie.

Citim ca să ne părăsim temporar şi pentru a ne regăsi, după o absenţă, alcătuiţi altfel.

Citim pentru că ne plictisim sau pentru că suntem foarte curioşi, pentru a ne omorî timpul sau pentru a-l câştiga.

Citim.

Dar ce altceva mai bun avem de făcut?

CINE ESTE OMUL ŞCOLII?

(Urmare din pag. 1)

Componentă structurală a personalităţii, în orice profesie, pregătirea teoretică are foarte mare importanţă, dar traducerea într-un limbaj singular aparţine capacităţii creatoare a fiecăruia. Actorul transmite un mesaj spectatorilor, profesorul comunică cunoştinţe, informaţii elevilor, dar calea de la emiţător la receptor, influenţa exercitată este puterea magică specifică. Astfel, spectatorul ar citi piesa de teatru şi elevul lecţia din carte. Intervine însă forţa de a vibra corzile sufletului omenesc, a trăi cu întreaga fiinţă stări, dispoziţii, emoţii, sentimente, atitudini, de a făuri convingeri, idealuri.

Munca profesorului nu poate fi măsurată, cântărită, plătită cu un cent pe minut, apreciata cât şi cum ştie elevul teorii, principii, legi, definiţii, formule, date, evenimente. Elevul de azi va fi un specialist de mâine, dar mai presus de orice un om integrat în viaţa socială, înzestrat cu capacităţi intelectuale, cu un comportament moral, cu componente de bază ale caracterului, cu aptitudini. Slujitorii şcolii pot fi împăcaţi când au atins aceste culmi. Astfel, omul şcolii previne degradarea personalităţii, a dramelor sociale, hoţia, criminalitatea, lenea, minciuna, promiscuitatea, laturi potrivnice frumosului, purităţii sufleteşti, progresului.

Profesorul ca şi actorul sunt oameni, cu probleme familiale, preocupări zilnice, necazuri şi bucurii, grijă dar când intră în clasa sau în scena domina idealul împlinirii misiunii, chemării. Unul intră în rolul unui personaj, iar celălalt educator aflat în faţa unor realităţi concrete, individualităţi unice, fiecare cu rodul său genetic la care se adauga mereu căte o stea călăuzitoare. Profesorul trateaza elevul cu respect, ca să fie respectat, fără insulte, admonestări grave, ci cu un tratament educativ, exigenţă, seninătate dar şi înţelegere, tact, măiestrie pedagogică, pasiune.

Omul şcolii este apreciat în raport cu valoarea sau prestigiul profesional, demnitatea şi dăruirea sa şi nu în funcţie de dosar sau mai nou de algoritm. Cea mai mare satisfacţie pentru un profesor este atunci când foştii săi elevi îşi amintesc cu stimă, respect, admiraţie.

Fie ca cei doi poli, elevul şi profesorul să străbată împreună un drum spre o viaţă mai bună.

Pedagogi de şcoală nouă

Primii soldaţi sovietici "eliberatori" au invadat târgul Pietrei în vara fierbinte a anului '44. Primele cuvinte auzite de pietrenii a cioloveciii marelui urs de la Răsărit au fost: davai şi strileai. De la Moscova veneau ordine după ordine. Din dispoziţiile primite de "sus" latina lui Ovidiu a fost înlocuită cu limba genialului Lenin, iar poeziile lui Eminescu cu cele ale lui Puşkin: Volens - nolens, Domnul Trandafir s-a comunizat şi el. Au fost vremuri hade. Şcoala era un calvar obligatoriu pentru dascăli şi învăţăcei, deopotrivă.

Anii s-au scurs, nu fără schimbări. După "răzmeriţa" din decembrie '89, şcoala românească a căpătat o nouă înfăţişare. Occidentală, zic unii extrem de încântaţi. Nimic n-a mai rămas de la Haret. Nu mai seamănă cu cea de acum o jumătate de veac. Atunci ne maimuţăream ruseşte, astăzi o facem în alte limbi de circulaţie internaţională. Că de aia au venit yankeii în România după jumătate de veac. Mimitismul este în vogă (v. Ziua îndrăgostiţilor şi măscările ce au urmat). Elevii nu mai poartă uniforme, numere matricole şi ghiozdane. E degradant, asta înseamnă înregimentare, nu libertate ca în filmul Beverly Hills. Astăzi, liceenii, fii de bani gata, vin la şcoală în maşini "marfă", cu telemobile la chimir şi droguri în buzunare. Fetiţele de şcoală nu mai au coditţe şi fundiţe. La modă e buricul la vedere, fusta - slip şi părul smocăit ca al lui Venus Williams. Că la ţara plozii năpăstuiţi mănâncă dimineaţa doar seminţe de bostan, asta e altă găscă. O parte dintre liceeni vin la şcoală pentru pauze, în timp ce alţii pleacă în pauze la baruri. Ce fac la bar? Ţcupă pe jos, vorbesc mizerabil în gura mare, înjură chelneriţele. Colegele care îi însoţesc sunt tovarăşe de votcă şi sex. Atât. Raidurile făcute de poliţişti prin crâşmele din judeţ au inspaimântat până şi pe cei mai înţelegători pedagogi. Limbajul elevilor? Grosier. Profa, profu, diriga, mate, bac şi tot aşa. Tainele ascunse între coperţile cărţilor nu mai prezintă interes. Şcoala nu mai are nici o motivaţie. Nu le mai garantează un loc de muncă.

Mileniul al III-lea a început cu optimism dar şi cu îngrijorare. Ne-a adus noi probleme pe care musai trebuie să le rezolvăm. Reforma "curriculară" a scos şcoala din vechea albie, considerată învechită, dar n-a trasat încă un drum nou, palpabil. Se merge spre nicăieri. Fără busolă. După cele mai calde estimări, în învăţământul românesc, la ora actuală, doar 60% dintre purtătorii de catalog au vocaţie. Adică sunt profesori adevăraţi, toţa de carte. Restul? Păi, restul, zic exegeţii, au ajuns în învăţământ din întâmplare. Sunt pedagogi de şcoală nouă. Curios sau nu, tocmai iluştrii pedagogi de şcoală nouă părăsesc învăţământul din motive materiale. Aleg între Est şi Vest. Se duc în Germania ca simpli bucătari şi sunt remuneraţi cu 23 milioane pe lună. Putem să-i acuzăm că vor să trăiască bine, nu să existe? Concluzia? Săraca ţară bogată!

Dumitru RUSU

(1937)

Transdisciplinaritatea - o caracteristică mondială pentru 2001

Umanitatea traverseaza un moment crucial pentru evoluţie, în care forţele istorice esenţiale: ştiinţa, economia de piaţă şi democraţia impun noi modalităţi pentru cunoaştere, mai demne de încredere prin ştiinţă, mult mai robuste socialmente şi mai capabile de a exprima prin certitudini valorile, necesităţile şi aspiraţiile.

Complexitatea lumii de astăzi pretinde şi în perspectiva fiecărei fiinţe umane capacitatea de a combina darurile divine cu responsabilităţile globale, prin progresul reţelelor poli şi interdisciplinare care o caracterizează. Armonia tuturor acestor reţele, fundamentată pe colaborarea dintre domeniile academic, economic şi social într-o ordine permanent temporal dependentă defineşte *transdisciplinaritatea* ca fiind noua componentă a lanţului evolutiv (cognitiv şi pragmatic) al omenirii, solicitată îndeosebi de interdependenţele aferente, intensitatea conflictelor şi trăsăturile specifice de orice natură.

Astfel, transdisciplinaritatea reprezintă primordial noua cale de abordare şi soluţionare a problemelor societăţii umane, considerată în ansamblu, prin multitudinea conexiunilor inerente, definita iniţial de colaborarea partenerilor din diverse domenii, mutuala conlucrare specifică proiecţiei sociale bidimensionale a interdisciplinarităţii, fiind extinsă la multidisciplinaritate şi ca o expresie inevitabilă a implicării democratizării cunoaşterii şi prin informatizare, mai recent, prin transcomputerizare, ceea ce unifică cercetarea ştiinţifică arbitrară, cu cea fundamentală, dirijată respectiv aplicată. În consecinţă, acum soluţiile impuse de orice reală evoluţie ce presupune totdeauna simultan manifestarea globalităţii în singular şi invers, ca şi raporturile absolut inevitabile dintre continuu şi discontinuu, deci şi pentru următoarele domenii: administraţie, agricultură, biotehnologie, concerne multiple (dezvoltare optimă), educaţie, energie - implicit nucleară -, finanţe, genetică, industrie, intervenţii ştiinţifico-tehnice ample, managementul resurselor naturale (apa, atmosfera, ecosistemele, solul, vegetaţia), poluarea, protecţia mediului, politica confruntată permanent cu acceptul public etc., în interacţiunea existenţială dintre cunoaştere (ştiinţă), mediu, Univers. Toate însă supuse negocierilor multilaterale specifice şi managementului corespunzător, bazat pe menţinerea unor veritabile colaborări.

Orice succes transdisciplinar se descrie prin cunoaşterea şi compatibilitatea ţelurilor (pregătirea riguroasă a studiului şi metodelor de investigare, cumulul real al al ştiinţei cu cercetarea ştiinţifică, analiza problemelor şi selectarea celor mai adecvate şi rapide căi pentru productivitatea specifică în acord cu bugetul alocat, antrajul transdisciplinar şi lucrul în echipa, cooperarea multipla şi soluţionarea prin negocieri creative a eventualelor contradicţii), managementul inventiv caracteristic, dimensionarea responsabilităţilor pe etaje interconectate, asigurarea fluxurilor informaţionale cu impact benefic, supervizarea stocurilor şi valorificarea rezultatelor cercetarii, cu estimări în perspectiva, consecinţele finale în cercetarea ştiinţifică (inclusiv dezvoltarea epistemologici proceselor transdisciplinare), ştiinţă, practică. Învăţarea, adaptarea şi promovarea structurilor din ştiinţă, tehnologie şi societate prin transdisciplinaritate reprezintă noul mod de viaţă care s-a impus deja sa fie recunoscut.

Prof. Univ. Dr.
Vasile POSTOLICĂ

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

UN MESAJ ADRESAT CONTEMPORANILOR

(Urmare din pag. 2)

V

visele ... descifrat cosmarurile ... amăgirile ... nu i-a putut spune, aceste imagini au cutare semnificaţie/înţelesuri vechile alternative alterate; dar, în acelaşi timp, ţi chinuie întrebări (chiar dacă în text lipsesc semnele de punctuaţie, ele pot fi sesizate de un cititor avizat), dar mai ales una revine obsesiv în text şi în subtext: *cine să fiu cine să fiu*. Aşteptarea noastră nu este de lungă durată. În cântul următor (XII), într-o manieră asemănătoare *blestemelor* argheziene, poetul ne destăinuieşte cum a fost blestemat de *urzitoarea cea rea: tot ce scrii să se prefacă în rime/.../să nu auzi decât muzica pe care altii n-o pot auzi/.../neleganat să adormi în cuvânt*.

Peste tot, în versurile poetului, dau năvală informaţiile livreşti despre natură, despre fiinţa umană în toate ipostazele ei (filosoful, criticul, artistul, omul de ştiinţă...) prezentate drept gânduri ale poetului *prizonier în bibliotecă/pregătindu-şi crima perfectă/versul care taie/orice respiraţie/prin frumuseţea absolută*.

Discuţia dintre cărţile din bibliotecă pe care o surprinde într-o noapte (ca la Alecsandri) redată într-un ritm alert, într-un limbaj ce surprinde prin alăturarea unor termeni care rimează bucluca (tolstoi/usturoi; balzac/frac; stendhal/hal/cal; dostoievski feodor/dor etc.) dar şi prin muzicalitate aminteşte de *florile de mucigai* argheziene: *contele tolstoi/duhnea a mujdei de usturoi/.../balzac/in frac/se-ascundea într-un sac/de haiduci de turci de cazaci/de o mie şi unu de draci/.../eminescu mihai/rupea frunze în rai/.../dostoievski feodor/cânta de of şi dor/o doină oşenească...*

Cântul al XVIII-lea conţine o definire a creaţiei transformată, după părerea mea, într-un imn de slavă, un elogiu metaforic adus creaţiei, realizat la limita dintre real şi ireal, dintre profan şi sacru, dintre ştiinţă şi poezie: *creaţie/fabulaţie divinaţie/inspiraţie/stare de graţie/raţie de cumineçătură/arsură/celesta zgură/ce te-atinge pe piept/drept/ce te ninge pe gură/sau poate totul nu e decât un joc/de noroc nenoroc/de cărţi/.../e poate un act de magie/.../o amprentă de gând/mai râzând mai plângând/...*

După o *declaraţie patetică*, un crez în toate valorile materiale şi spirituale, şi o credinţă în cuvântul scris, ca şi despre moarte, urmează finalul poemului care este, după cum se exprimă însuşi poetul, *testamentul* său. Deşi ideea nu este nouă (vezi Văcăreştii, apoi Arghezi), acum ea este îmbrăcată într-o haină nouă modernă, într-un stil inconfundabil cu care ne-a obişnuit Lucian Strochi de-a lungul anilor, în cărţile sale scrise şi vorbite în diferite ocazii: *eu/aflat în deplinătatea facultăţilor mele mintale/las dumitale/nici parale nici giuvaericale/ci cu limba de viaţă şi limba de moarte/această carte...*

La sfârşitul lecturii se impune o idee: am citit un *regal*, o artă poetică, un crez al autorului rostit la zi aniversară.

Mândrie (1905)

PROGRAMUL NAȚIONAL DE REMEDIERE ȘCOLARĂ "PENTRU UN ÎNCEPUT DE SUCCES"

O sesiune de comunicări cu tema "Pentru un început de succes"

Sesiunea de comunicări didactice din Centrul metodic Precista (cu sediul la Școala nr. 10 Piatra Neamț), la care au participat învățătorii de la Școala nr. 10, Piatra Neamț și din comunele Pângărați și Viișoara, din luna ianuarie a acestuiași, a dezbătut tema "Pentru un început de succes", pe baza programului inițiat de M.E.N., în vederea remedierii școlare a unor elevi din învățământul primar.

Primele opt comunicări susținute de învățători s-au referit la intervenții cu caracter preventiv și măsuri de suport prin activitatea la clasă: colaborarea cu grădinița, implicarea părinților în activitatea școlară, individualizarea pe anumite secvențe de lecție, rolul activităților extracurriculare în eliminarea dificultăților apărute în învățarea școlară.

Pentru ca măsurile de suport să fie eficiente este necesară cunoașterea elevilor și a mediului sociocultural din care provin aceștia. În acest demers, învățătorii din Școala Nr. 10 sunt sprijiniți de profesorul psihologoped Victoria Păduraru, responsabilul Centrului de Logopedie Interșcolară, care, în cadrul sesiunii de comunicări a prezentat rezultatele testării coeficientului de inteligență generală la elevii din clasele I și a IV-a.

Dacă intervențiile cu caracter preventiv și activitățile suport nu sunt eficiente, iar decalajul de performanță între elev și clasa din care face parte se accentuează, este necesară integrarea lui într-un program de remediere, sub coordonarea unei persoane abilitate. Clarificări importante pe această linie au adus comunicările prezentate de specialiștii psihopedagogi, doamna profesoara Maria Ciubotaru, director al Școlii Speciale "Al. Roșca", și domnișoara profesoara Irina Mogoș, de la Școala Normală Piatra-Neamț, care au făcut referiri la acțiuni și modalități eficiente de integrare școlară, precum și prin evaluarea a două proiecte de realizare a învățământului integrat.

Activitatea de perfecționare prilejuită de sesiunea de comunicări a fost completată în școală și prin expoziții de materiale didactice și de lucrări realizate de elevi: teste și probe de evaluare, portofolii, reviste școlare, desene, pictură și icoane pe sticlă și goblenuri, lucrare de elevii doamnei învățătoare Ana Crușitu, de la Școala Oanțu Pângărați.

Calitatea comunicărilor prezentate în centrul metodic "Precista", precum și dezbaterile, aprecierile și sugestiile făcute pe marginea acestora, au evidențiat interesul crescut al învățătorilor și institutorilor pentru diversificarea și modernizarea formelor de perfecționare, în vederea cunoașterii și aplicării modalităților practice de aplicare a reformei și de valorificare a experienței didactice de valoare.

Înv. Carmen Munteanu
Școala Nr.10, Piatra Neamț

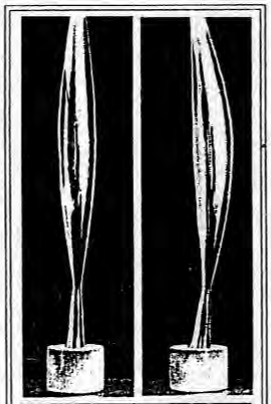
Păsări în spațiu (1926)

Prevenirea eșecului școlar prin pregătirea lecțiilor sub coordonarea învățătorului

În anul școlar precedent am simțit nevoia inițierii și aplicării unui program special pentru prevenirea eșecului școlar, prin pregătirea temelor pentru acasă în cadrul școlii, sub coordonarea mea.

După ce am obținut aprobarea părinților și a consiliului de administrație al școlii, am anunțat pe elevi că pregătirea lecțiilor se va face, gratuit, de luni până joi, inclusiv, începând cu orele 15[00]. Programul de pregătire a fost stabilit pe baza achizițiilor și a ritmului de lucru al fiecărui elev, iar în funcție de viteza de lucru, am împărțit clasa în trei grupe mobile, numite sugestiv: "grupa melcilor", "grupa mașinilor" și "grupa avioanelor". După două săptămâni problema adaptării la programul de după-amiază s-a rezolvat pentru majoritatea elevilor: toți revin la școală pentru pregătirea temelor la ora 15[00], dar fiecare pleacă acasă doar după ce reușește să învețe și să-și efectueze temele pentru a doua zi. Astfel, după ora 17[00] mai lucrez doar cu 4 5 elevi, care încă nu reușesc să termine datorită ritmului lent de învățare și de scriere.

Programul de pregătire a lecțiilor începe pentru fiecare elev cu învățarea lecției la obiectul care i se pare mai greu. După ce îmi dovedește, individual, cu voce scăzută că a învățat lecția, trece la rezolvarea temei. Elevii devin din ce în ce mai activi, colaborează cu colegii de bancă, scriu la tablă sau pe caietele de studiu exerciții asemănătoare cu cele mai dificile întâlnite în temă. Autocorectarea temei, sub îndrumarea mea, le conștientizează erorile și îi încurajează, sădindu-le mai multă încredere în forțele proprii. Numărul erorilor în caietele elevilor scade pe zi ce trece, coșmarul temelor grele a dispărut, iar bucuria de a învăța și rezolva singur tema este descoperită de tot mai mulți dintre elevii mei. Activitățile de învățare alternează cu cele de deconectare și de odihnă activă: momente recreative, concursuri de cultură generală, repetiții pentru serbările școlare, studierea unor pliante, albume și atlase pentru educația rutieră etc. Acești elevi și-au câștigat încă din clasa a II-a tot mai mult independența în procesul învățării și încrederea în forțele proprii. Rezultatele testelor de evaluare pot reprezenta "pașaportul" de intrare într-o grupă mai bună, primirea ecusonului "Steluța hărniciei" și expunerea fotografiei la panoul clasei, indiferent de grupa din care face parte elevul.

În cadrul acestui program, dintre multele reușite și satisfacții obținute de elevi și de mine, menționez doar progresele uimitoare ale unei eleve foarte timide, care a devenit încrezătoare în forțele proprii, și-a fortificat voința, s-a autodepășit și a reușit să progreseze din grupa "melcilor" în cea a "mașinilor".

În concluzie, recomand colegilor mei, cu toată căldura, programul descris mai sus, care este în deplin acord cu programul național de remediere școlară *Pentru un început de succes*, și pune în valoare umanismul și vocația didactică a dascălilor.

Înv. Viorica Nanu
Școala Nr.10, Piatra Neamț

Stimularea comunicării elevilor în vederea asigurării succesului școlar

A devenit o preocupare permanentă din partea mea să creez elevilor cadrul și libertatea de a-și exprima, liber, gândurile, întrebările, problemele pe care le pot formula și soluțiile pe care le găsesc.

Oricărui elev îi creez cele mai variate situații și oportunități, în care el să se poată manifesta spontan, căci în felul acesta poate dezvălui acele trăsături caracteristice ale zestrei lui native, pe care o stimulez sistematic și metodic, pentru a se putea realiza pe deplin.

Am observat că elevii au o plăcere naturală de a comunica, pe care nu o înăbuș, ci o încurajez pentru a se manifesta deplin. Încă din clasa I am dat libertate elevilor de a elabora oral, apoi în scris, scurte povestiri, chiar poezii, utilizând mai ales ilustrații atractive din abecedar. Ei au dovedit că dispun de capacitatea de a crea și, pentru a le oferi condiții de a o dezvolta, le-am propus înființarea unui cerc de creație literară și realizarea unei reviste a clasei, în care să le fie publicate creațiile lor. Munca n-a fost deloc ușoară. La început s-au afirmat puțini elevi, apoi numărul lor a crescut. Au apărut caietele cu creații, mici jurnale, preocuparea pentru o exprimare mai clară, mai frumoasă, pentru originalitate. Visul realizării revistei literare *Vreme trece, vreme vine*", a cercului de creație literară *Anotimpuri*, s-a materializat în clasa a III-a. Apariția acesteia a fost ca o acțiune de iluminare, le-a întărit încrederea, determinându-i să continue ceea ce au început. Munca de creație literară a interacționat cu desenul liber, muzica, teatrul, dansul, abilitățile practice. Câștigul este enorm. Fiecare elev este capabil să realizeze, după posibilitățile

Himera (1918)

(Continuare în pag. 5)

ARTE ✧ MESERII ✧ ARTE ✧ MESERII ✧ ARTE ✧ MESERII ✧ ARTE ✧ MESERII ✧ ARTE ✧ MESERII ✧ ARTE ✧ MESERII

Sărutul (1907)

DE LA "PREMIUL DE EXCELENȚĂ" LA STÎLPUL INFAMIEI

Primul număr din acest an al revistei "Cuvîntul" publică un interviu luat de Tudorel Urian lui Alexandru Paleologu. Venerabilul scriitor și om politic nu își ascunde deloc iritarea față de reacția unor colegi și scriitori la aflarea veștii că el a fost informator în anii din urmă după ce, evident, facuse și ceva pușcărie politică. Un caz clasic. Referitor la lista de informatori lansată înainte de alegeri de CNSAS, pe care figura, afirma: "Aceste liste au fost publicate de către o comisie care a întrunit acceptul tuturor formațiunilor din Parlament, deci, se presupune că nu face o politică partizană. Totuși, a procedat ca și cum misiunea ei ar fi fost sa denigreze aceste două partide de - să le spun - democrație burgheză (PNTCD și PNL; n.n.). Cu alte cuvinte, partidele care sînt în afara formulei iliesciano-vadimiste". Pentru venerabilul senator a rămas "o enigmă extremă" faptul că la stîlpul infamiei a fost pus de o comisie din care fac parte, printre alții, Andrei Pleșu și Horia Patapievici, doi dintre prietenii săi.

A APUS STEAUA LUI RĂU DE LA "STEAUA"

Ultimul număr al revistei "Steaua" (11-12/2000) apare într-o formulă grafică nouă. Cu acest număr s-a schimbat și vechea gardă de la conducerea revistei. Redactorul ei șef, poetul Aurel Rău, care a condus revista de peste patru decenii (din 1959!), a treșut în plan secund, locul său fiind luat de alt poet clujean, Adrian Popescu. Noul redactor șef semnează în acest număr și un articol programatic: "După 1990, cu neînsemnate cosmetizări, Steaua a rămas aceeași. Articolele lungi și mediocre, pletora de nume ce nu spun nimic, vetuste, nu au făcut decît să congeleze revista în gheața trecutului. Balastul prestațiilor anodine, lipsa unui criteriu axiologic ferm în selectarea numelor ne-au împins, treptat, într-un con de umbră al presei literare, mulți autori refuzînd să colaboreze cu noi, din pricina amestecului indistinct de lucruri cu har și fără nici o însușire. Un soi de almanah, nu o revistă angrenată în marile dezbateri de idei". La ancheta din același număr, "Cultura română încotro?", răspund scriitorii Norman Manea, Ioana Bot, Livius Ciocîrlie, Gheorghe Grigurcu, Marta Petreu, Ion Pop, Ovidiu Pecican și alții.

Revista presei literare

"CĂRUȚAȘUL" GRIGURCU ÎL PUNE LA COLȚ PE NICOLAE BREBAN

Într-un număr din acest an al revistei "Contemporanul" (nr. 2/2001), prozatorul Nicolae Breban îi aducea reproșuri prestigiosului critic literar Gheorghe Grigurcu pentru faptul că l-a declarat pe ilustrul poet Nichita Stănescu, drept "poet oficial" sub comunism. Sub titlul "Răspunsul unui căruțaș", în "România literară" nr. 6, Grigurcu semnează o replică dură la afirmațiile directorului de la "Contemporanul". "Oricît de "căruțaș" am fi, nu putem a nu ne da seama că, sub regimul comunist, epitetul de "național" aplicat unui bard nu putea fi asociat cu cel de "oficial". Partidul-stat, unic reprezentant al națiunii, înghițea orice valoare recunoscută, încercînd a o digera conform codului ideologic (e drept că azi termenul de național e adus în discuție chiar în legătură cu Eminescu, precum, în ochii unor comentatori, unul didactic-tendențios, de vreme ce francezii sau germanii, de plidă, n-au instituit nici un poet "național"). Cît privește seria Beniuc, Banuș, Deșliu, ea reprezintă oficializarea productului poetic în prima fază, declarat proletcultistă, a epocii totalitare. În faza a doua, în care autorul "Necuvintelor" a devenit poet național-oficial, regulile jocului au fost, în bună măsură, schimbate".

OCHELARIST

(Continuare în pag. 5)

PROGRAMUL NAȚIONAL DE REMEDIERE ȘCOLARĂ "PENTRU UN ÎNCEPUT DE SUCCES"

(Urmare din pag. 4)

lui, un produs. În clasa a IV-a, elevii şi-au mai împlinit un vis, acela de a realiza un volum de poezii şi povestiri, intitulat *Cărticică de iarnă*.

Perseverez pentru a găsi soluţiile cele mai potrivite, mai eficiente, din punct de vedere pedagogic, economic şi social, problemelor specifice clasei cu care lucrez. Insist adesea pe învăţarea creativă, pentru a obţine o calitate nouă a învăţării, punând un accent mai mare pe stimularea gândirii elevilor, a spiritului de observaţie şi a curiozităţii. Mă bazez în munca mea, pe experiment, pe descoperire, pe acţiune şi nu fac decât să pun în evidenţă participarea tuturor elevilor la procesul de învăţare. Astfel, se formează la elevi atitudinea pozitivă faţă de învăţătura, faţă de muncă, respectul şi dragostea faţă de învăţător şi de şcoală.

Înv. Ana Nica
Şcoala Nr.10, Piatra Neamţ

Colaborarea eficientă cu părinţii elevilor

Consultaţiile cu părinţii, organizate la intervale regulate, îmi oferă informaţii importante despre mediul educaţional familial. Pentru aceste discuţii stabilesc obiective clare, urmăresc obţinerea de informaţii utile şi stimulez participarea activă a tuturor părinţilor. Le solicit propuneri diverse despre: organizarea întâlnirilor viitoare; desfăşurarea unor activităţi extracurriculare; alegerea disciplinelor opţionale; forme şi modalităţi de sprijinire a şcolii de către familie.

Completarea unor chestionare de către părinţi îmi permite să obţin date importante despre elevi, mediul lor familial, sănătatea fizică şi mintală a copilului, structura familiei, importanţa acordată de părinţi copiilor lor, atitudinea părinţilor faţă de şcoală etc.

Iniţierea pedagogică şi didactică a părinţilor o realizez prin întâlniri şi dezbateri pe teme importante de psihologia şi pedagogia şcolarului, cu sprijinul unor specialişti invitaţi: medici, psihologi, logopezi etc. Tot în cadrul consfătuirilor pe clasă prezint şi dezbat cu părinţii probleme de reformă şcolară, informaţii despre curriculum nucleu şi curriculum la decizia şcolii, explic noutăţile sistemului actual de evaluare etc.

Implicarea activă a părinţilor în viaţa şcolii o realizez prin invitarea părinţilor la asistarea unor lecţii ori la desfăşurarea unor activităţi extraşcolare. Alteori stimulez angajarea voluntară a părinţilor în rezolvarea unor probleme ale şcolii: elaborarea unor proiecte de colaborare şcoală-familie, organizarea unor întâlniri cu diferite personalităţi, facilitarea desfăşurării unor excursii, sprijinirea organizării unor activităţi cultural-artistice, sponsorizarea unor activităţi extracurriculare.

Comunicările în scris cu părinţii le fac prin completarea unui "jurnal", cu privire la cele mai importante evenimente

Sărutul (1923-25)

ale zilei în care a fost antrenat copilul, observaţii despre calitatea unor teme, sugestii despre acţiunile pe care trebuie să le urmeze elevul acasă, invitaţii la şcoală pentru părinţi, propuneri pentru procurarea unor auxiliare şi materiale necesare şcolarilor. Părinţii citesc zilnic rândurile pe care le scriu, iau măsurile pe care le sugerez sau pe care le cred ei de cuviinţă şi, uneori, îmi trimit şi ei notaţii scurte despre activitatea copilului în familie.

Pentru sfârşitul acestui an şcolar mi-am propus să întocmesc şi să ofer părinţilor câte un raport scris, în care să consemnez, detaliat şi clar, schimbările şi progresul înregistrat de fiecare elev pe parcursul întregului an şcolar.

Vizitele la domiciliul elevilor mă ajută să dezvolt o apropiere sufletească mai mare faţă de elevi şi faţă de părinţi. Port discuţii detaliate cu aceştia, ne informăm reciproc, facem proiecte comune, ne stabilim obiective şi termene de îndeplinit.

Folosesc cu succes şi alte forme de colaborare cu familia: legătura telefonică, perioade de asistenţă a elevului acasă în învăţarea unor teme, realizarea de bilanţuri periodice cu părinţii privind progresul elevilor, evaluarea şi revizuirea atitudinilor părinţilor faţă de copii, jocuri de rol şi jocuri de simulare organizate cu părinţii.

Colaborarea cu părinţii, diversificată, îmbunătăţită şi însufleţită după stilul de lucru al fiecărui educator, oferă mari resurse în opera comună, a şcolii şi familiei, pentru instruirea temeinică şi pregătirea pentru viaţă a copiilor noştri.

Înv. Anica Hagiu
Şcoala nr. 10 Piatra Neamţ

Rubrică coordonată de
Dan AGRIGOROAE

ŞPIRU HARET ŞI LUMINĂTORII NAŢIUNII ROMÂNE

Şcoala românească îl sărbătoreşte, la 150 de ani de la naştere (Iaşi, 15.II.1851) pe Spiru Haret, cel ce ar putea fi numit, parafrazând pe Noica, omul deplin al Şcolii româneşti. Daca acum s-ar întruni un forum mondial pentru globalizarea învăţământului, reprezentantul românilor- Spiru Haret- ar putea fi protagonistul. Pentru învăţământul românesc el a rămas supremul model, mereu actual.

Valoarea lui singulară a fost recunoscută pe plan naţional şi universal. Cunoscutul pedagog ieşean, Ştefan Bârsănescu, aprecia că Haret a fost "o personalitate dintre acelea care apar rar în viaţa popoarelor şi constituiesc gloria lor".

Alte aprecieri: "reformator pedagogic" (G.G. Antonescu); "un mare democrat" (D.D. Pătrăşcanu); "părintele ţărănimii" (I. Simionescu); "un mare legiuitor şcolar, un pedagod metodician şi un om de ştiinţă" (H. Brandsch); "izvor inepuizabil de idei pentru viitorime" (C. Brâncuşi).

Activitatea de ministru al Instrucţiunii şi Cultelor i-a fost apreciată de N. Iorga: "un mare ministru al şcolilor"; de I.D. Ştefănescu: "ministrul cel mare al învăţământului românesc" etc.

Toată rodnica-i activitate, şi ca director general în Ministerul Instrucţiunii, sub D. Sturdza (1885-1888) şi Petru Poni (1895- 1896) şi ca ministru titular (31.03.1897-11.04.1899; 14.02.1901- 26.12.1904; 12.03.1907- 29.12.1910) şi-a sprijinit-o pe mulţimea cadrelor didactice, mai ales pe învăţătorii de la sate, pe care i-a îndrumat, de la care a învăţat şi cărora le-a apărat demnitatea. Haret îi considera pe slujitorii şcolii şi ai bisericii ca "oameni luminaţi şi patrioţi", pentru care "luminarea poporului, a naţiunii este cea mai înaltă datorie". "Dascălul- spunea el- este duşmanul barbariei şi ocrotitorul binelui".

Îndrumaţi şi stimulaţi de Haret, "apostolii culturali ai neamului" au reuşit să ridice satele prin acţiunea lor şi modelele lor de gospodari. Aceasta i-a determinat pe duşmanii lui Haret şi ai ridicării satelor să-i aducă învinuirea că a făcut din învăţătură "noi lipitori ai satelor". Haret a acţionat împotriva acestei acuzaţii prin intervenţii în Parlament, prin articole în presă, prin rapoarte adresate Regelui, prin comunicări la Academia Română (al cărui membru era din 1879), şi, mai ales, prin scrieri, ca de pildă, "Pagini de istorie" (1906), lucrare ce poate fi studiată la Biblioteca Judeţeană G.T. Kirileanu.

Prof. Traian CICOARE

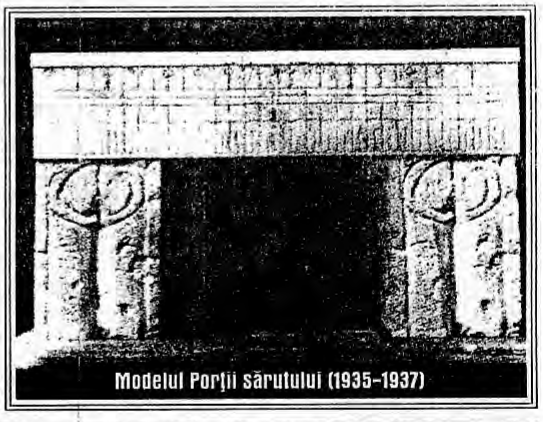
Modelul Porţii sărutului (1935-1937)

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

REVISTA PRESEI LITERARE

(Urmare din pag. 4)

CUM SE CITEŞTE UN ROMAN, ÎN VIZIUNEA LUI ALEX

Răspunzând la o anchetă realizată de revista constănţeană "Tomis", privind problemele actuale ale romanului românesc, criticul literar Alex Ştefănescu notează: "Oamnii din ziua de azi nu ştiu să citească literatură, deşi nu e greu, nu este o ştiinţă complicată, ci trebuie să ai o anumită libertate sufletească. Mă gândesc, de exemplu, la modul în care se citeşte un roman. Din cîte am înţeles, există trei moduri. Unii citesc romanul punându-se în locul personajului principal. Dacă acestuia i se întîmplă ceva rău, cititorul se întristează.Dacă personajului i se întîmplă ceva frumos, cititorul se însenineză. Dacă romanul se termina cu bine, el răsuflă uşurat. Dacă se termină rău, trînteşte cartea enervat. Este o formă naivă, primitivă, de a citi. Pe treaptă mai evoluată se află cititorul care se substituie autorului. Pe măsură ce citeşte, îşi închipuie că el este scriitorul şi trăieşte satisfacţiile imaginare ale celui care a compus naraţiunea respectivă. Este un mod mai evoluat, dar tot un mod impropriu. Există şi un al treilea mod, care mi se pare singurul adecvat: să citeşti romanul respectiv în calitate de cititor. Să priveşti acel spectacol pe care l-a creat un scriitor anume pentru tine, să te laşi cuprins de farmecul lui, să vezi ce se întîmplă cu personajele, dar să ştii că nu se întîmplă cu adevărat, să vezi cum îşi concepe scriitorul romanul, dar să ştii că există şi alte moduri de a scrie romane. Aceasta este, după părerea mea, cea mai înaltă formă de devotament faţă de literatură, o poziţie superioară pe care te situezi, ca intelectual. De altfel, criticul literar este un cititor, un cititor profesionist".

ŞCOALA NR.6 ÎN SĂRBĂTOARE

Vineri, 2 februarie 2001, directorul Şcolii Nr.6 din municipiul Piatra Neamţ, profesorul Mihai Cozma, a invitat la o conferinţă întreaga presă scrisă, audio şi video din municipiu şi, în prezenţa vicepreimarului, profesorul Gheorghe Dumitreasa, şi a inspectorului general şcolar - Iosif-Francisc Gille, a făcut cunoscut un eveniment de excepţie ce va avea loc în luna mai, în viaţa şcolii pe care o conduce şi a învăţământului din această parte a oraşului: împlinirea, în acest an, a o sută cincizeci şi cinci de ani de la prima atestare documentară a unei forme de învăţământ în acest cartier.

Cu mai bine de un secol şi jumătate în urmă, în cartierul Valea Viei, funcţiona Şcoala de Catiheţi a dascălului Gheorghe, cu 12 elevi. De atunci şi până astăzi, învăţământul în acest cartier al oraşului a cunoscut mai multe etape: în 1901, funcţiona aici Şcoala de Fete nr.4, cu învăţătoarea Olimpia Teodoru; în 1921, are loc separarea în două şcoli: Şcoala de Fete nr.4 şi Şcoala de Băieţi nr.4; în localuri diferite; în 1929, cele două şcoli sunt mutate în clădirea din strada Ştefan cel Mare nr.57, formând Şcoala Primară "Jean Theodor Raux şi George Lalu"; în 1966, are loc mutarea din acest sediu în clădirea actualului Liceu de Arte, iar din 1971, Şcoala nr.6 se stabileşte definitiv în localul actual, din strada Ştefan cel Mare 104.

În prezent, cei peste 260 de elevi ai şcolii beneficiază de o bază materială bună (săli de clasă, laboratoare, bază sportivă ş.a.) care, după cum a spus directorul Mihai Cozma, se va îmbogăţi în acest an şi cu alte dotări, printre care un laborator cu 21 de calculatoare, în curs de amenajare, acesta fiind un prim pas în racordarea şcolii la noile exigenţe ştiinţifice ale noului mileniu.

De pe acum, întregul colectiv de cadre didactice, elevi şi personal nedidactic a început pregătirile pentru ca cele şase zile de sărbătoare ale şcolii, din săptămâna 21-27 mai 2001, să fie întâmpinate cum se cuvine, cu rezultate pe măsura evenimentului.

C.T.

IMPROVIZAȚII ȘI REFORMĂ

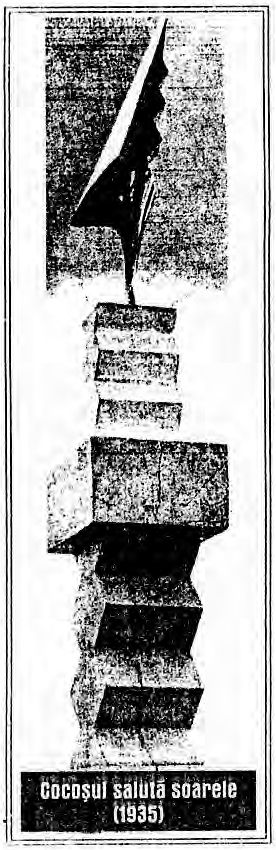

Cocoșul salută soarele (1935)

Avatarurile unui manual de tranziție

Limba și literatura română - cls. a VIII-a; Editura Corint

O ptiunea către o reformă a învățământului la nivel preuniversitar vizează cel două aspecte și anume: CADRUL FORMAL (organizare - structură școlarizării, informele de școlarizare, organizarea examenelor de capacitate, examenele de bacalaureat, finalizarea învățământului, baza materială, management școlilor) și CONȚINUTUL procesului de învățământ (programa școlară, manuale, redefinirea relației elev - profesor).

Monologul din fața clasei, înlocuit cu un dialog autentic, prin care elevii să-și dezvolte capacitatea de comunicare. Tiparele rigide care conduc la o pasivitate a elevilor nu-și mai au rostul. Ora de clasă nu mai poate fi concepută stereotip: 5 min. organizarea colectivului, 20 de min. verificarea temelor și a cunoștințelor, 20 de min. predarea lecției noi, 5 min. fixare și tema pentru acasă.

În condițiile manualelor alternative, elevul trebuie să poată "citi" și descifra un text la prima vedere, aceasta înseamnă că el trebuie să se ridice de la o situație concretă din manual, la una cu aspect de generalitate (orice text de același fel).

De aceea, este necesar să formăm la elevi deprinderi de muncă intelectuală, bazate pe informații riguroase cu care să poată opera pe diverse tipuri de texte, să le oferim modele care să le formeze un stil practic de a gândi, de a scrie, de a se exprima.

Noul sistem de evaluare verifică nu cuantumul cunoștințelor, capacitatea de memorare, ci gradul în care elevul poate lucra cu informația, poate gândite, pentru a rezolva [illegible] nu mai [illegible] formulate de [illegible] ci [illegible] în [illegible] [illegible] măsură [illegible] [illegible] [illegible]

SCRISOARE DESCHISĂ

(Urmare din pag. 1)

Fixarea valorii de referinţă sectorială pe ramura de învăţământ pentru personalul didactic să fie stabilit la valoarea salariului minim pe economie (coeficient 1).

Pentru proiectul Legii Bugetului, procentul vehiculat în media pentru învăţământ şi cercetare ştiinţifică este de 4,3%, în timp ce Legea Învăţământului prevede 4% din P.I.B. numai pentru învăţământ. În condiţiile în care şi cercetarea ştiinţifică a fregat la minister nostru şi el pretind cel puţin 0,5% din P.I.B., este anormal ca în proiectul de buget să fie acordat ministerului nostru cel puţin 5% din P.I.B.

Cât priveşte derularea reformei din învăţământ, suntem de acord cu unele obiective şi direcţii deja stabilite, sunt însă şi multe erori, mai ales, privind conţinutul învăţământului, programele şi manualele şcolare, orarul şcolilor şi programul de lucru zilnic al elevilor, latura educativ patriotică a învăţământului. În acest sens, solicităm un dialog permanent în acest an şi în anii următori cu Sindicatele din învăţământ care să conducă la soluţiile practice, reale şi normale pentru viitorul şcolii româneşti.

Pentru a avea o garanţie certă a aplicării acestor modificări intervenite pentru acest an în Contractul Colectiv de Muncă, vă propunem resemnarea unui nou protocol de recunoaştere, prelungire şi aplicabilitate de la 1 ianuarie 2001 în cadrul Comisiei Paritare M.E.C. şi Sindicate, în caz contrar ne asumăm răspunderea de a acţiona legal, folosind toate căile şi mijloacele pentru respectarea drepturilor câştigate.

Fiind convinşi că prin poziţia democratică exprimată de actualul guvern, Domnia Voastră veţi fi receptivă şi veţi acorda atenţia cuvenită conlucrării cu Sindicatele, vă asigurăm de adeziunea noastră totală pentru o nouă calitate a învăţământului şi Şcolii româneşti.

CONSILIUL JUDEŢEAN NEAMŢ AL SINDICATULUI LIBER ÎNVĂŢĂMÂNT ŞI CERCETARE

"Educaţia" prin mass-media

(Urmare din pag. 1)

Importante: apariţia unui număr foarte mare de ziare şi reviste de specialitate sau de informaţii, înfiinţarea mai multor posturi de televiziune private, introducerea televiziunii prin cablu care permite accesul publicului larg la posturile străine, apariţia "vedetelor de talk-show-uri", şi în mod inevitabil, declanşarea unei competiţii acerbe pentru atragerea audienţei.

Aceste mutaţii în câmpul informaţional ar fi trebuit să aibă consecinţe dintre cele mai faste pentru opinia publică românească. Spun ar fi trebuit pentru că, în ultimă instanţă, competiţia între posturile de televiziune pentru captarea unui segment cât mai larg de auditoriu are consecinţe (influenţe) nedorite asupra societăţii româneşti. Astfel, neglijând rolul de transmitători ai unor informaţii într-o formă nealterată de comentarii partinice, unele posturi de televiziune au trecut de partea unuia sau altuia dintre actorii politici, în funcţie de interesele lor sau de profituri materiale.

Mai mult, în ultimii ani, buletinele de ştiri s-au transformat în adevărate cronici macabre, gen "Infractorul", promovând în mod consecvent imagini desprinse parcă din filmele de groază (crime, violuri, sinucideri, violenţe familiale etc.).

Nu punem la îndoială veridicitatea acestor informaţii, dar difuzarea cu obstinaţie a acestora nu poate să producă efecte benefice asupra societăţii româneşti, aflată şi aşa într-o criză de identitate şi într-o degringoladă prelungite. Pe de altă parte, refuz că cred că aceste informaţii şi imagini sunt emblematice pentru ţara noastră. De altfel, evenimente de genul celor menţionate mai sus au loc oriunde în lume, însă ele nu sunt difuzate cu aceeaşi cadenţă pe posturile de televiziune.

Prin comparaţie, buletinele de ştiri difuzate de posturile de televiziune străine (ex: Euronews, BBC, CNN, TV5 ş.a.) se remarcă prin claritate, concizie, sobrietatea prezentării, precum şi prin evitarea transmiterii unor "ştiri senzaţionale" care să şocheze telespectatorii.

Goana după obţinerea de contracte publicitare cât mai mari, şi implicit a profitului, a făcut ca grilele de programe ale posturilor de televiziune private, dar şi publice, să fie înţesate de filmuleţe ridicole, gen telenovele, jocuri de noroc care au creat o adevărată isterie în rândul populaţiei, emisiuni de divertisment cu pseudoartişti mediocri, care promovează vulgaritatea prin fabricarea unui limbaj suburban.

Emisiunile culturale au dispărut aproape cu totul (excepţie făcând TVR2) sau sunt difuzate la ore imposibile (ex: emisiunea lui Nicolae Manolescu, "Profesiunea mea, cultura", dispărută între timp), pentru că, nu-i aşa, audienţa-i mai mică, profiturile de asemenea. Posturile de televiziune care se adresează în mod special tinerilor (ex: Atomic, MCM România, dar şi *MTV*) difuzează, în mod obsedant, formaţii muzicale care promovează, prin melodiile lor, nonvaloarea, vulgaritatea, violenţa şi chiar sexualitatea.

Din nefericire, promovarea acestor nonvalori a dus la crearea, în rândul tinerilor, a unor adevărate modele comportamentale cu totul nocive pentru societatea românească. Modelul cel mai relevant pentru acest fenomen este cel al "băiatului de cartier", incult, tupeist, indiferent, impertinent, cu o atitudine total lipsită de maniere, cu un limbaj extrem de sărac, plin de vulgarităţi.

În ultima perioadă, peisajul muzical românesc oferă tinerilor avizi de distracţie un nou gen, şi anume "manelele". Mărturisesc sincer că până la apariţia în ţara noastră a acestui curent muzical, nu ştiam ce înseamna "manea". Consultând DEX-ul aflăm că termenul de "manea" desemnează un cântec de dragoste oriental, cu melodie duioasă şi tărăgănată. Nimic comun cu spaţiul cultural românesc şi european. Sper ca, în viitor, nu vom fi nevoiţi să ascultăm pe toate posturile de televiziune româneşti, melodii de sorginte mongolă sau indiană, pentru că, totuşi, cultura noastră este, ne place s-o spunem, o cultură europeană.

Presa se află şi ea într-o situaţie asemănătoare celei din televiziune. Goana după cititori şi senzaţional face ca primele pagini ale multor cotidiane de mare tiraj să fie înţesate de ştiri - bombă (crime, furturi, violuri etc.) sau femei îmbrăcate sumar, menite a face ziarul cât mai vandabil.

Poarta sărutului (1938)

Sărutul (1909)

În timp ce revistele de cultură se află în pragul falimentului, pe toate geamurile chioşcurilor de ziare se află înşirate reviste erotice sau porno, cu un înalt conţinut "educativ", editate la standarde occidentale.

Analiza sumară asupra mass-mediei româneşti relevă faptul că în societatea noastră are loc un fenomen îngrijorător, cel al promovării subculturii şi nonvalorii. Promovarea pseudovalorilor, folosirea unui limbaj vulgar şi violent, impunerea unor false modele, neglijarea valorilor perene ale culturii române şi adoptarea, fără discernământ, a unor valori străine spaţiului cultural românesc şi chiar european, reprezintă tot atâtea motive de îngrijorare pentru cei care asigură educaţia naţiunii.

Cum poate fi contracarat un asemenea fenomen profund nociv? Prin implicarea, în procesul educaţional, în mod concertat a dascălilor, a familiei şi a comunităţii locale. Părinţii trebuie să se implice mai mult în educarea copiilor, iar dialogul cu profesorii şi dirigintele trebuie să fie unul permanent şi nu doar o dată sau de două ori pe an, cum se întâmplă în mod frecvent în timpul liceului.

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

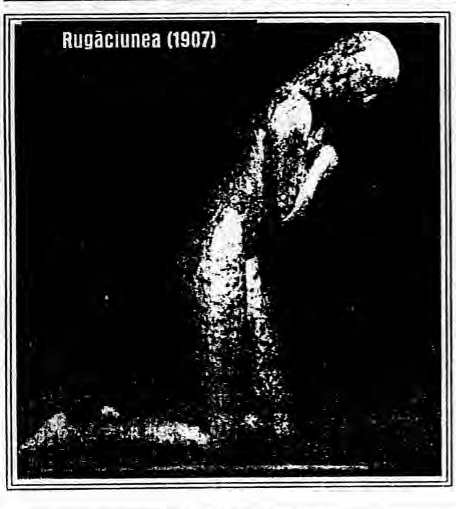

Rugăciunea (1907)

GEORGES MINOIS- Istoria sinuciderii. Societatea occidentală în faţa morţii voluntare

Traducere din franceză de Mircea Ionescu

Cunoscut cititorilor ca autor al "Istoriei Infernurilor" (Humanitas, 1998), Georges Minois, specialist în istoria mentalităţilor religioase, se apleacă de această dată asupra unei teme ce a fost întotdeauna întîmpinată cu tăcere, stînjeneală sau indignare: sinuciderea. Dacă omenirea există este pentru că omul a găsit pînă acum destule motive ca să trăiască. A alege între viaţă şi moarte n-a constituit, cel puţin pentru cei mulţi, decît o problemă prost pusă. Căci cum să alegi între viaţă şi moarte? Şi totuşi nu rareori se întîmplă ca oamenii să hotărască că viaţa nu mai merită să fie trăită, punîndu-i capăt în mod voluntar. Mai mult chiar, de la Cato şi Seneca şi pînă la Montherlant şi Weininger, s-au ivit destule voci care să afirme că sinuciderea este proba supremă a libertăţii umane. Dacă în Evul Mediu sinuciderea trecea drept o insultă adusă lui Dumnezeu, sinucigaşii avînd parte de o simbolică, dar macabră execuţie postumă, după Renaştere, termenii noi în care s-a pus problema liberului arbitru şi criza valorilor tradiţionale au pus sub semnul întrebării interdicţia creştină a suicidului. Sub efectul mentalităţii permisive a ultimelor secole, moartea voluntară avea să-şi piardă caracteristica de culpă, fără să capete însă vreo aprobare oficială.

DOINA JELA – Dicţionarul torţionarilor

Dacă un Nuremberg al comunismului nu va avea, cum s-a spus, niciodată loc, s-ar cuveni ca societatea să-i sancţioneze măcar prin oprobiu şi neuitare pe cei care- spre binele lor şi al stăpînilor lor- au acceptat în timpul terorii comuniste din România rolul de călăi. În plus, victimele lor merită cel puţin această revanşă. Noua carte a Doinei Jela nu este atît un repertoriu de nume, cît unul de fizionomii şi de tipuri. E totodată un inventar al metodelor de reprimare şi umilire a omului de către om identificate în România comunistă; un fel de enciclopedie şi de istorie a infamiei naţionale, ca să parafrazăm un titlu celebru.

Vă recomandăm editura HUMANITAS

RAOUL VANEIGEM- Rezistenţa la creştinism. Eresiile de la începuturi pînă în secolul al XVIII-lea

Traducere din franceză de Vasile Covaci

Posedînd o capacitate remarcabilă de sinteză şi un incontestabil talent literar, Raoul Vaneigem, cercetător francez al istoriei religiilor, pune în lumină istoria tulbure şi deseori sîngeroasă a ereziilor iudeo- creştine. Considerată o abatere primejdioasă de la dreapta credinţă şi o ameninţare la unitatea bisericii, erezia a reprezentat veacuri de-a rîndul marota predilectă a slujitorilor bisericii. În nici o altă împrejurare toleranţa creştină nu s-a dovedit mai intolerantă ca în faţa ereziilor, mişcărilor sectare sau schismatice. În primul mileniu creştin, toate sinoadele ecumenice s-au întrunit cu scopul de a clarifica tocmai acele controverse dogmatice care ar fi putut da naştere ereziilor. După Marea Schismă, disputa teologică a lăsat loc măsurilor de represiune, subtilitatea polemicilor teoretice fiind înlocuită de cruzimea ordaliilor şi de atrocitatea execuţiilor. Episcopi, filozofi, oameni de ştiinţă, vrăjitoare, prezicători, astrologi sau alchimişti au putut fi anatemizaţi, excomunicaţi şi chiar arşi pe rug doar pentru că gîndirea sau trăirea altfel de cum prevedea doctrina bisericii.

Clownii

O emisiune televizată în jurul Anului Nou mi-a adus aminte lucruri care muriseră în umbra uitării. Emisiunea se intitula "Clownii".

Pe când mă știu mi-a plăcut circul, lumea strălucitoare a imposibilului care se poate. Mi-au plăcut Zburătorii care sfidau legile fizicii, formidabilii Gimnaști, Jonglerii extraordinari, Echilibriștii sinucigași, ca să nu mai vorbesc de uluitorii Scamatori. De Carolina, grațioasa și abila călăreață de la circul Krateyl am fost iremediabil îndrăgostit timp de un an. Dar mai mult și mai mult mi-au plăcut clovnii. I-am iubit pentru că m-au făcut totdeauna să rid, bătându-și joc de cei din jurul lor dar mai ales de ei. I-am iubit deci pentru hazul lor inexistibil, pentru inteligența lor inertie tâmpă, pentru paradoxala lor existență de năpăstuiți și persecutați, mai buni însă și mai puternici decât toți cei mari și tari din jurul lor. Chiar dacă arsenalul lor umoristic era vechi (verificat însă de sute de ani), am râs totdeauna la replicile lor stereotipe, la gesturile stereotipe, la trucurile stereotipe, care m-au făcut să pătrund în lumea mirifica a voioșiei perpetue care solicită râsul din toată inima, necenzurat de nimeni și de nimic.

A venit însă o vreme când RÎSUL și-a pierdut toate drepturile pe care le avusese cândva în cetate, când hazul a devenit ilegal și deosebit de costisitor. Unii au plătit cu slujba, alții cu niște carnete ce ofereau o oarecare certitudine existenței, unii și-au pierdut libertatea iar alții au pierdut lucrul cel mai ieftin pe acea vreme: viața.

Dar unui om nu-i poți interzice să râdă și instituția clownescă a intrat în anonimat, iar dacă numărul profesioniștilor a scăzut, nu același lucru s-a întâmplat cu amatorii și, mai ales, cu umorul lor care s-a răspândit în mod miraculos, constituindu-se într-un veritabil antidot pentru secrețiile fetide și nocive ale prostiei.

Ce n-a reușit să facă "interdicția" a reușit din plin... perioada postdecembristă. Cucerirea dreptului de a cuvânta a blocat tocmai umorul, forma de luptă socială cea mai civilizată și mai tolerantă, înlocuind râsul prin rânjetul agresiv și eliberând zăgazurile injuriei și invectivei, a vulgarității și a violenței. Clownii au suferit mutații datorită schimbării "mediului biologic de cultură" și, cum era firesc, și-au schimbat manifestările. Arena circului a fost înlocuită cu arena politica iar umorul a fost înlocuit cu... dar se poate înlocui umorul cu ceva?

Ce face un clown în arena circului? Parodiază virtuozitatea numerelor anterioare.

Urmăresc evoluția unui ministru - clown care parodiază un echilibrist pe sârmă. Urcă pe platforma de unde pornește cablul făcând câteva giumbușlucuri, pornește, dar, la un moment dat își pierde echilibrul, cade și abia în ultima clipă se agață de sârmă cu ambele mâini. Dă din picioare și din cauza asta îi cad pantalonii, rămânând suspendat într-o pereche de chiloți cu ciucuri roșii. Publicul încearcă un sentiment de jenă. La nivel național. Se face tăcere. Nu râde nimeni.

Doi clowni se cearta, apoi se iau la bătaie. Este un număr care de obicei este foarte gustat și aplaudat. Dar palmele nu plesnesc cu zgomot, tumbele căderilor nu sunt spectaculoase, cei doi senatori se bat de-adevăratelea iar pe fețele lor apar echimoze și sânge. Nu râde nimeni.

Sunt locuri în care cântatul este oprit. De altfel, afli acest lucru dintr-un înscris pus la vedere: "Cântatul în local interzis" Clownul muzical, senator sau deputat, își scoate instrumentul pe care l-a folosit la atâtea cântări și își începe aria: Poți să-i confiști toate instrumentele (și are o groază): va cânta din unghie, din dinți, dintr-un pai de măturâ, din coate, din mâini și din picioare. De ce și-ar ascunde talentul din care a trait până acum bine merci?

Cu foarte mulți ani în urmă, iluzionistul Iosefini mi-a povestit urmatoarea întâmplare clownesca: "M-am dus în Piața de Flori și m-am apropiat de o tarabă. Pe un șțergar curat, un țaran din împrejurările Bucureștiului expunea spre vânzare vreo treizeci de ouă.

- Cum dai ouăle, badie?
- Un leu bucata, tovarășu'.
- Ține leul.

M-am uitat peste ouă, am ales unul, l-am spart de marginea mesei, am lăsat să curgă jos albușul și gălbenușul și din găoacea goală am scos o sută de lei împăturită și am bagat-o în buzunar. Țăranul a rămas cu gura căscată.

- Bădie, uite și leul asta, mai dă-mi un ou.

Am făcut aceeași operație. Când am vrut sa-l cumpar și pe-al cincilea, țăranul mi-a spus:

- Pe astea nu le mai vând. Cu ouăle mele fac ce vreau!

Am tăcut și am plecat. Nu m-am dus însă prea departe ci m-am ascuns în stația de tramvai de unde puteam urmări ce se întâmplă. Țaranul a spart pe rând toate ouăle care-i mai rămasesera."

Din felul în care ne-am ales deputații și senatorii, iar prin ei miniștrii și alți gospodari de seamă, mă mir că Iosefini n-a ajuns ministru de finanțe. Câtă vreme va trece oare până când vom ști să alegem oamenii care vor ști ce se afla în ouă și vor vrea cu adevărat sa faca ceva cu ele?

Clownilor le stă bine în arena circului sau pe scena teatrului de varietați, îmbrăcați în costumele lor caracteristice și paginați bine de puternica lumina a reflectoarelor. Ei nu sunt țința batjocurii și nu râzi de ei ci cu ei pentru ca în spatele măștii nu se află un potlogar ci un artist și, mai ales, un om.

Ed. COVALI

Rememorări pedagogice nemțene

Februarie 2001

■ În revista "Apostolul" nr.12-13/2000 au fost consemnate aniversările pedagogilor nemțeni: Marcel Dragotescu, 4/1934; Panaite Popovici, 9/1884; Leon Mrejeriu, 10/1879; Gh. Dumitreasa, 12/1933; C. Grasu, 13/1937; Melchisedec Ștefănescu, 15/1823; V.A. Urechiă, 15/1834; V. Postolica, 15/1955; Eugenia Mrejeriu, 17/1879; Panaite Criveț, 21/1864; Vasile Gaboreanu, 21/1901; Sofia Burculeț, 21/1925; Harry Brauner, 24/1908; C. Burduja, 24/1906; C. Turcu, 26/1903.

■ În aceeași revistă o pagină a fost dedicată Anului Eminescu

■ 2/1924, n. la Calugareni - Neamț inginerul Simion Gh. Iordache, prof. univ.

■ 3/1931, n. la Poiana Teiului pictorul profesor Gheorghe Vadana. Îi uram la mulți ani după a 70-a aniversare.

■ 11/1995, Casa Corpului Didactic (CCD) a organizat un simpozion dedicat filosofului D.D. Roșca la centenarul nașterii (11 februarie 1895, Saliște - Sibiu).

■ 14/1958, n. la Verșești - Girov Vasile Spiridon, critic și cronicar literar, cadru universitar afirmat și peste hotare

■ 14/2001, ziarul Ceahlăul publică un articol intru sarbatorirea pedagogului nostru național, Spiru Haret, la 150 de ani de la naștere (Iași, 15 februarie 1851)

■ 15/1968, n. la Piatra Neamț Mădalina Anca Cucu, cadru universitar la catedra de limba franceză a Facultății de limbi și literaturi straine, Univ. București, afirmată și la universitățI straine.

■ 19/1934, n. la Piatra Neamț profesoara de filosofie Maria Toma, publicistă, discipolă a lui D.D. Roșca și a Călinei Marc.

■ 19/2001, CCD, in colaborare cu Liceul de Artă, organizeaza, în cadrul Anului Brâncuși, omagierea acestuia la 125 de ani de la naștere.

Traian CICOARE

Pur și simplu - BRÂNCUȘI

DACĂ TE OCUPI DE FIZIC, ȘI PSIHICUL VA AVEA DE PROFITAT!

Dintre cele 5 simțuri, pipăitul este cel mai neglijat în civilizația noastra. Posturile de radio ne asaltează urechile cu muzica, reclame, comentarii, buletine de știri. Ochilor li se oferă filme, reviste, carți, vitrine, afișe până când obosesc. Mirosul este și el răsfațat: există parfumuri pentru corp, par, baie, bucatarie, braduleți odorizanți pentru mașina. Rafturile supermarketelor sunt pline de alimente dulci, acre, cu toate aromele posibile: stai un sfert de oră să te hotărăști ce înghețata sa-ți cumperi. Însă, pipăitul rămâne nebăgat în seamă, precum Cenușăreasa, la debutul carierei sale. Este cunoscut faptul că între creier și piele există strânse legături. Copilul învață care e separația dintre el și lumea înconjurătoare, prin senzațiile pe care i le dă pielea.

În civilizațiile orientale și cele mediteraneene se ating mai mult, sunt mai veseli, mai calzi. Deci, mesajul este un fel de "inspecție a granițelor", te face să rămâi cu picioarele pe pământ. La fel cum ochii contempla un tablou frumos, auzul freamăta la o muzica plină de armonie, corpul se simte în perioada lui de glorie atunci când este masat. Efectul nu e doar relaxant, organele interne corespund anumitor zone din palmă sau din talpa. Stringând între degete piele de pe abdomen, acționezi asupra intestinelor. Lovind ușor și masând zona plexului solar, elimini stresul și inhibițiile.

Dacă vei masa pe cineva, vei observa că anumiți mușchi rămân încordați, ca unele zone sunt dureroase. Spaimele, complexele și blocajele acumulate în timpul existenței își lasă amprenta asupra corpului: omul îngândurat merge cu capul în pământ, cel furios încordează pumnii și mușchii feței, cel deprimat are umerii căzuți. Încercând să elimini tensiunea din aceste zone prin masaj, mergi în sens invers și poți să vindeci blocajele psihologice. În medicina, masajul poate să amelioreze starea bolnavilor care au suferit fracturi. Pentru a elimina toxinele din corp, se folosește drenajul limfatic.

Limfa este un lichid transparent, care apare atunci când îți jupoi buzele sau te zgirii ușor. el adună toxinele din țesuturi. Masând corpul dinspre extremități spre inimă (dinspre palme spre umăr, dinspre tălpi spre șolduri) și în zona ganglionilor (de o parte și de alta a gîtului, sub braț, în plinul dinspre pulpă și bazin) ajuți corpul să se dezintoxice (celulita este dată tot de toxine).

Înainte de a ne gîndi la un masaj reușit sau la vreun tratament cosmetic, pielea trebuie curățată. Pentru ca baia să fie un mijloc terapeutic de întreținere și înfrumusețare nu sunt suficiente apa și săpunul. Baia poate folosi la destinderea, stimularea, înviorarea și parfumarea corpului. Există patru tipuri de băi terapeutice: tonifiantă, hrănitoare, uleioasă și de refacere.

Despre băile care sunt o adevărată binefacere pentru pielea dumneavoastră data viitoare, până atunci Georgette vă așteaptă la un masaj cu uleiuri esențiale, mușețel, lavandă- cu efect calmant; eucalipt, salvie- pentru a-ți relaxa mușchii obosiți; mușcată, rozmarin, lămîie, eucalipt- pentru a te trezi la viață după o noapte albă.

GEORGETTE

ÎN ATENȚIA DOMNULUI COZMÎNCĂ

Filiala Neamț a Sindicatului Învățământ a propus prefectului de Neamț o soluție prin care cei peste 8000 de salariați din sistemul de învățământ din județ pot intra mai ușor în posesia tichetelor de masă potrivit legii 142/1998: *"Am înaintat d-lui prefect această propunere, pentru a o duce la întâlnirea de la Snagov. Consider că dl Pruteanu, în calitatea sa de profesor, înțelege mai bine această situație"*, a precizat liderul FSLI Neamț, prof. Florin Florescu.

FSLI a propus două soluții: *"Sumele necesare să provină 50% prin legea Bugetului de stat către Consiliile Județene la capitolul cheltuieli materiale pentru învățământ, care vor fi defalcate pentru fiecare Consiliu local; cea de a doua propunere: 50% din bugetele locale ale fiecărei localități"*.

FSLI Neamț apreciază că *"ținînd cont de recunoașterea prin politica guvernamentală, inclusiv cea actuală, a zonelor defavorizate din țară, alocarea sumelor prevăzute la capitolul cheltuieli materiale din Legea Bugetului de Stat aferente Consiliilor Județene, să se facă cu prioritate acestor zone, deoarece celelalte își pot asigura prin bugetele locale, într-o măsură mai mare, aceste fonduri"*,

Salariații din învățământul nemțean nu au beneficiat nici măcar o lună de tichetele pentru masă, cu toate că în contractul colectiv de muncă semnat cu Ministerul Educației Naționale pentru anul 2001, se stipulează că Ministerul Educației Naționale se obligă să facă demersurile necesare asigurării fondurilor pentru acordarea tichetelor de masă salariaților din învățământ.

Propunerea FSLI Neamț a fost transmisă, prin prefect, ministrului Octav Cozmîncă, la reuniunea de la Snagov.

Mariana OLTEAN

APOSTOLUL: ●
DIFUZARE - SEDPRESS, punctele Stația Dărmănești; Magazin UNIC ●
ABONAMENTE - Casa Corpului Didactic - persoana de contact Carmen DASCĂLU

■ **APOSTOLUL** - *revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț, Casei Corpului Didactic și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).*
■ **FONDATORI:** *C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)*
■ **CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:** *Florin FLORESCU, director; Constantin TOMȘA - director executiv; membri: Dumitrița RĂDUCU, Gheorghe AMAICEI* ■ *Fotografii de Cornel MIFTODE*
■ **Redactor șef:** *Mircea ZAHARIA;* **redactor șef adj.:** *Ștefan CORNEANU* ■ *Tiparul SC 5 AT SRL P. Neamț*

- **Casa Corpului Didactic, editura ALFA ISSN-1582-3121, str. Petru Rareș nr. 24, tel: 223885; fax: 225332, Piatra Neamț.**

Prețul: 4000 lei